

Liturgjia e Fjales

HYRJE

Kënga e hyrjes (mundësisht të jetë një këngë që shpreh gëzimin e takimit së bashkut, p.sh. "Sa e bukur dhe e mirë është, kur vëllezërit rrinë bashkë").

Ndërsa populli këndon, kremtuesit (apo anëtarë të tjerë të bashkësisë) hyjnë në procesion: i pari mban në dorë një Bibël të hapur, i dyti një enë të mbushur me ujë, i treti një kalli gruri, i katërti një bukë shtëpie, i pesti lule fushe, i fundit një shportë me lule letre, mundësisht me ngjyra të ndryshme... Me siguri, mund të zgjedhen elemente që janë më domethënëse për një bashkësi apo zonë gjeografike të caktuar, shenjat mund të jenë edhe më shumë, sipas dëshirës dhe situatës. Objektet duhet të vihen në një vend të dukshëm, me qëllim që të shihen gjatë kremtimit.

URIMI I MIRËSEARDHJES

Kremtuesi (K.): Ndihma jonë është në emër të Atit që na ka krijuar, të Birit që na ka shpëtuar dhe të Shpirtit Shenjt që na mban.

Asambleja (A.): Amen!

K.: Hiri i Zotit tonë Jezu Krishtit, dashuria e Hyjit Atë dhe bashkimi me Shpirtin Shenjt qofshin me të gjithë ju.

A.: Dhe me shpirtin tënd!

Psalmi 148

(Leximi i psalmit alternohet me një refren lavdi, si p.sh. "O Zoti im, ti qofsh lëvduar")

Refreni

Lexuesi (L.):

¹ ALELUJA! Lavdëroni Zotin prej qiellit, lavdërojeni Atë në lartësi!

² Lavdërojeni, të gjithë engjëjt e tij, lavdërojeni, të gjitha ushtritë e tija!

³ Lavdërojeni, diell e hënë, lavdërojeni, të gjitha yjet ndriçuese!

⁴ Lavdërojeni, qiejt e qiejve, edhe ju, o ujëra, që jeni mbi qiell!

⁵ Le ta lavdërojnë Emrin e Zotit, sepse ai urdhëroi e ato u bënë.

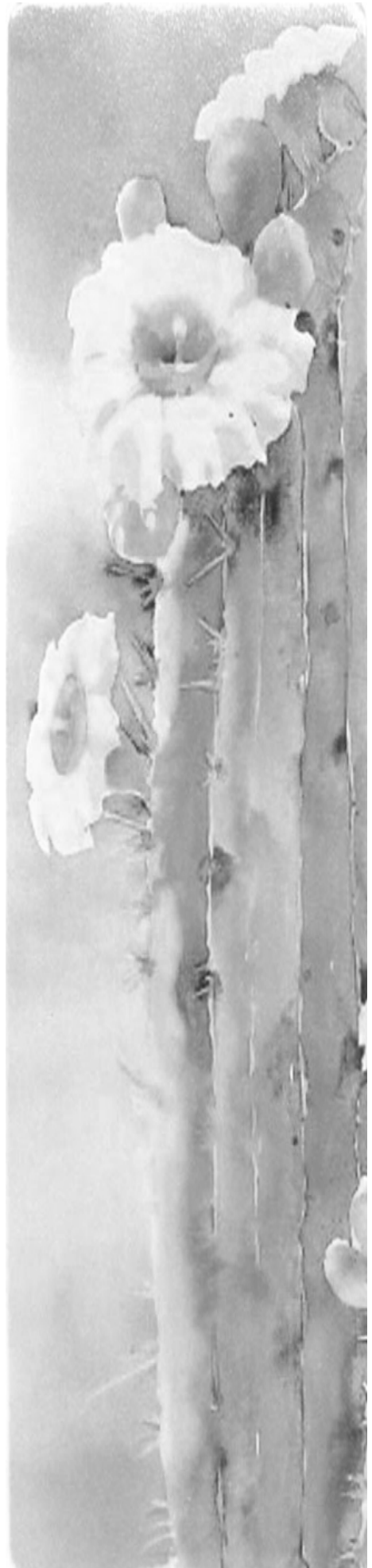
Ref.

L.:

⁶ i vendosi ato për jetë të jetës sipas ligjit që nuk njeh ndryshim.

⁷ Lavdëroni Zotin, ju që jeni mbi tokë, përbindështa të detit dhe të gjitha humnerat,

⁸ ti, o zjarr e breshër, borë e mjegull,

ti, o erë e stuhishme, që kryen urdhrin e tij!

⁹ Male e kodra të gjitha,
lëndë frutore e të gjithë cedrat;

¹⁰ egërsira e të gjitha bagëtitë,
zvarranikë e ju, o shpendë me flatra!

Ref.

L.:

¹¹ Ju, o mbretërit e dheut e popuj të gjithë,
princa e të gjithë gjykatësit e dheut!

¹² Djelmosha e vajza, pleq e foshnja:

¹³ le ta lavdërojnë Emrin e Zotit,
sepse i madhërueshëm është veç Emri i tij!
Madhëria e tij tejkalon qiell e dhe,

¹⁴ Ai e ngre fuqinë e popullit të vet,
mburrje për të gjithë të drejtët e vet,
për bijtë e Izraelit - popull i afërm i tij.

Ref. (Nëse është zjehdur kënga “O Zoti im, ti qofsh lëvduar”, tani ajo të këndohet e plotë me strofa)

K.: Të dashur vëllezër e motra në Krishtin, prej vitit 1983, kur Asambleja VI e Këshillit Ekumenik të Kishave (që bashkon Kishat ortodokse dhe ungjillore të mbarë botës), ka filluar procesin “Drejtësi, paqe dhe ruajtje e Krijimit”, ka filluar një rrugëtim përgjegjësimi gjithnjë e më të madh prej të gjitha kishave të krishtera në lidhje me Krijimin, që ka kulmuar në vitin 1989 me krijimin, të dashur aq fort prej Kishës Ortodokse, të një dite “për mbrojtjen e mjedisit”, ku janë përfshirë të gjitha Kishat e krishtera.

Sonte do të reflektojmë dhe do të lutemi duke u nisur prej fjalëve të Zanafillës: Zoti na ka dhuruar tokën, ujërat, retë që janë në qiell, kafshët dhe bimët e tokës, por ne, në vend që të jemi mirënjohës dhe plot me gëzim e lavdi, e kemi shkatërruar dhe tjetërsuar atë, tani vetë jeta është në rrezik. Ashtu siç ka thënë vetë Papa Françesku, pikërisht me rastin e kësaj dite:

“Egoizma dhe interesa e kanë bërë krijimin, vend takimi dhe bashkëndarjeje, një teatër kundërshtish dhe ndeshjesh. Kështu është vënë në rrezik vetë mjedisi, një gjë e mirë në sytë e Hyjit është bërë një gjë e shfrytëzueshme në duart e njeriut. Degradimi është shtuar dhjetëvjeçarët e fundit: ndotja e vazhdueshme, përdorimi i paarshtur i fosileve të djegshme, shfrytëzimi bujqësor intensiv, praktika e shkatërrimit të pyjeve janë duke ngritur temperaturat globale në nivel të lartë. Rritja e intensitetit dhe e shpeshtësisë së fenomeneve meteorologjike ekstreme dhe shkretizimi i tokës janë duke vënë në provë të fortë më të dobëtit mes nesh. Shkrirja e akujve, pakësimi i ujit, prania e madhe e plastikës dhe e mikroplastikës në oqeanë janë bërë po aq shqetësuese, sa pohojnë urgjencën e ndërhyrjeve jo më të rekomandueshme. Kemi krijuar një emergjencë klimatike, që kërcënon rëndë natyrën dhe jetën, përfshi edhe tonën”.

Mjedisi nuk ka arritur vetë në këtë pikë që është sot; për një rikthim të tij, që i rikthen atij shkëlqimin zanafillor, është e nevojshme para së gjithash që të kuptojmë dhe të pranojmë largimin tonë prej projektit të Hyjit për krejt krijimin e Tij.

RRËFIMI I MËKATEVE dhe KUMTIMI I FALJES

K.: Pra, të lutemi së bashku, duke kërkuar falje për indiferencën dhe egoizmin tonë, që na ka çuar buzë humnerës. Ta lëmë vetën të drejtohem prej leximit të tregimit të krijimit:

L.: (Zan 1, 1-8)

K.: O Zot, Ati dhe Nëna jonë, të kërkojmë falje, sepse nuk dimë më të dallojmë ditën prej natës, dritën prej territ, qiellin prej tokës.

A.: *Come By Here, My Lord, Come By Here* (muzika është ajo e *Kumbaya-së*)

L.: (Zan 1, 9-13)

K.: O Zot, Ati dhe Nëna jonë, të kërkojmë falje, sepse nuk kemi respekt për frutat, lulet dhe barërat që na japin jetën dhe gëzimin e zemrës, sepse duam ta zotërojmë ujin dhe ta shpërdorojmë atë, ndërsa ka popuj të tërë që vdesin etjeje.

A.: *Come By Here, My Lord, Come By Here*

L.: (Zan 1, 14-19)

K.: O Zot, Ati dhe Nëna jonë, të kërkojmë falje, sepse për shkak të grykësisë dhe lakmisë sonë kemi prishur klimën e krejt tokës sonë nënë; ne nuk jemi të vetëdijshëm për përgjegjësitë tona dhe jetojmë sikur të mos ishim ne vetë shkak i degradimit që na rrethon.

A.: *Come By Here, My Lord, Come By Here*

L.: (Zan 1, 20-23)

K.: O Zot, Ati dhe Nëna jonë, të kërkojmë falje, sepse gjithçka që ke krijuar është një gjë e mirë, por ne e trajtojmë si të ishte objekt që mund ta përdorim sipas qejfit. Nuk ndihemi më pjesë e një bote të pasur dhe të mrekullueshme.

A.: *Come By Here, My Lord, Come By Here*

L.: (Zan 1, 24-31)

K.: O Zot, Ati dhe Nëna jonë, të kërkojmë falje, sepse nuk jetojmë sikur të ishim krijuar në shëmbëlltyrën dhe ë përngjasimin Tënd, nuk jetojmë për ta nderuar emrin tënd, por mjaftohemi që të mbijetojmë duke shfrytëzuar e keqtrajtuar dhuratat e Tua.

A.: *Come By Here, My Lord, Come By Here*

K.: Por Zoti është i mirë dhe i mëshirshëm!

K.: Hyji na jep hirin e Vet, që na bën të fortë dhe na shëron: *"Besnik është Hyji që ju thirri në shoqërinë e Birit të vet, Jezu Krishtit, Zotit tonë"* (1Kor 1, 9).

K.: Të dashur vëllezër e motra, Zoti që na pranon kështu siç jemi, Zoti që na do kështu siç jemi, Zoti që na njeh ashtu siç jemi me të vërtetë, na liron dhe na dhuron përsëri jetën dhe gëzimin për ta jetuar atë, na jep përsëri natyrën, që jemi ne vetë dhe gjithçka që na rrethon, si edhe na jep mundësinë përsëri që të shijojmë me zemër të hareshme në mes të saj dhe të marrim pjesë në banketin e Mbretërisë që vjen. Pra, ju të gjithëve që pendoheni dhe kërkoni faljen e Hyjit, ne u kumtojmë se mëkati juaj është falur në emër të Atit, e të Birit dhe të Shpirtit Shenjt. Amen.

T. Këngë falënderimi

DËSHMIMI I FESË

K.: Të dashur vëllezër e motra, ta shpallim së bashku fenë tonë të përbashkët në Zotin tonë Atë, Bir e Shpirt Shenjt.

A.: Besojmë në Hyjin, krijues e mbajtës të çdo forme jete, i cili na thërret që të jemi bashkëpunëtorët e Tij në krijimin dhe shpëtimin e botës.

Besojmë se Hyji na është zbuluar në Krishtin Jezus si Ai që bën një marrëveshje *me* dhe *për* njerëzimin dhe çdo formë jete mbi tokë. Ne jetojmë në dritën e premtimit që Jezu Krishti ka ardhur me qëllim që të gjithë ta kenë jetën me bollëk.

Besojmë se Hyji, në fuqi të Shpirtit Shenjt, na jep bazat për një jetë globale, që respekton krijimin, që rindërton bashkësinë njerëzore, që i shndërron njerëzit, që realizon një shpërndarje të drejtë të burimeve, që kremton jetën për të gjithë.

Besojmë se kombet dhe bashkësia botërore në çdo kohë janë përgjegjës përpara Hyjit për mënyrën me të cilën e organizojnë shtëpinë e përbashkët të njerëzimit. Qeniet njerëzore janë vazhdimisht të thirrura për të zgjedhur mes Hyjit të vetëm e të vërtetë dhe hyjnive të rreme të pasurisë dhe të pushtetit.

Besojmë se në kohën tonë Kisha është veçanërisht e thirrur që t'i mbrojë ata që vuajnë dhe që t'i japë zë britmës që ngrihet prej tokës kundër padrejtësisë ekonomike në rritje dhe shpërndarjes ekologjike, me qëllim që e drejta të rrjedhë si uji dhe drejtësia si një përrua i përjetshëm.

Besojmë se Hyji na thërret që ta ndjekim Jezu Krishtin për t'ua çuar lajmin e mirë të varfërve, për t'u siguruar shëndet e shërim atyre që janë të sëmurë, për t'ua shpallur lirinë të burgosurve dhe paqen në një botë lufte, për të pëqafuar ata që refuzohen dhe përjashtohen, për të nderuar ndryshueshmërinë dhe për t'i trajtuar gratë e burrat si të barabartë në Kishë dhe shoqëri.

Besojmë se bashkësia vendore – popull i Hyjit, trup i Krishtit, bashkësi e Shpirtit Shenjt – është e thirrur që të jetë një shenjë dhe një dëshmi e misionit të Hyjit në çdo vend dhe që dëgjesa është masa e fesë sonë.

DËGJIMI I FJALËS SË ZOTIT

Lutje ndriçimi

K.: O Zot, ne e hapim Shkrimin e shenjtë dhe dëshirojmë që ta dëgjojmë dhe ta kuptojmë Fjalën Tënde: hapi veshët tanë dhe zemrat tona, bëj që të mos dëgjojmë pa e pasur mendjen, por bëj që të dëgjojmë të përfshirë krejtësisht. Ndriçoji mendjet tona dhe mos lejo që të ikim prej këtu pa u përpjekur të paktën që të ndryshojmë, që të shkojmë përtej kënetës në të cilin shpesh e lëmë veten të biem.

A.: Amen!

LEXIMI I PARË

Jeremia 5, 20-28

L.: Fjala e Hyjit

A.: *E falënderojmë Hyjin që ka krijuar Tokën dhe gjithçka tjetër që gjendet në të*

LEXIMI I DYTË

Romakët 8, 19-22

L.: Fjala e Hyjit

A.: *E falënderojmë Hyjin që shpëton, dëgjon dhe shëron*

A.: Kënga (Alleluja)

UNGJILLI

Luka 12, 22-31

K.: Fjala e Hyjit

A.: *Lavdi Ty, o Krisht, Shpëtimtar dhe Shëlbues i secilit prej nesh*

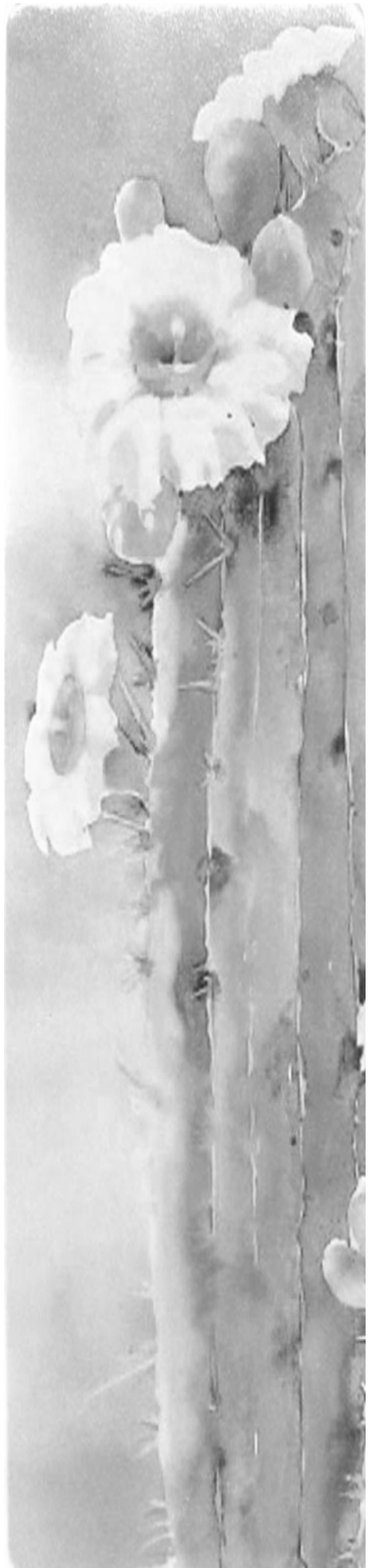
INTERLUD

Ku është e mundur mund të luhet një pjesë instrumentale, që i ndihmon besimtarët të përqendrohen dhe të reflektojnë mbi pjesët e sapodëgjura.

PREDIKIMI

PARAQITJA E DHURATAVE

K.: Tani duam t'i pranojmë dhuratat tona, dhurata që bëjmë në emër të Hyjit dhe që përpara Tij i paraqesim. Ato janë edhe një formë lutjeje dhe duam t'i japim me gëzim, sepse "Hyji e do atë që jep me gëzim", dhe me mirënjohje, sepse prej Hyjit na vjen çdo pasuri.

Me këtë rast, ofertat mund të përdoren për ndonjë nismë të veçantë për të mirën e mjedisit. Gjatë mbledhjes së tyre mund të këndohet një këngë. Në fund bëhet një lutje falënderimi dhe bekimi mbi to.

K.: Të lutemi

Po t'i paraqesim Ty, o Zot, ofertat tona, këto para e dimë se nuk të bëjnë të lumtur kur i mban me egoizëm dhe lakmi, por mund të jenë një mjet i efektshëm i dashurisë Sate kur dhurohen dhe bashkëndahen. Bëj që të përdoren siç duhet për veprën tënde. Amen.

Përpara lutjes përfundimtare shpërndahen lulet prej letre, të cilat ishin çuar në kishë gjatë procesionit fillestar. Kremtuesi do të shpjegojë shkurtimisht domethënien e kësaj dhurate të vogël.

K.: Tani do të shpërndajmë disa lule: janë të bukura, por të brishta, nëse i përdorim keq apo i vëmë nën gjëra të tjera ato do të prishen. Lulet simbolizojnë krijimin: të bukura, por të brishta. Ndonjëherë na duket se ai është i përjetshëm dhe i pashkatërrueshëm, por nuk është kështu. Madje edhe një veprim i vogël i papërgjegjshëm në një kënd të botës ndikon në çdo gjerësi të planetit. Duhet të kujdesemi për këtë tokë, që është shtëpia jonë, vendi ku lindim, ku rrisim fëmijët tanë, ku kalojmë jetën tonë. Ashtu siç duhet të kemi kujdes për makinën tonë, për shtëpinë tonë, për trupin tonë. Toka është e të gjithëve, por edhe e secilit prej nesh, për këtë arsye të gjithë duhet të kujdesemi për të. Lulja që do t'ju shpërndahet simbolizon tokën dhe jetën tonë: e brishtë dhe e bukur, që duhet ruajtur me dashuri.

LUTJET E BESIMTARËVE

Të lutemi:

- O Zot, ne kemi krijuar mungesën e harmonisë, mosbesimin dhe dhunën, shtypjen dhe shfrytëzimin që kërcënojnë jetën e planetit tonë. Na e kujto që të gjithë ne, si edhe krejt krijimi, të përkasin Ty dhe që ne nuk jemi zotërit e Tokës, por vetëm mbarështuesit e saj.
- Me Shpirtin Shenjt, na bëj më të vendosur, në mënyrë që një ditë tjetër e ndryshme të lindë në botë.
- Të lutemi që në zemrat tona të rriten farat e hirit Tënd dhe të faljes Sate, në mënyrë që të krijohen mundësi të reja për ta bërë të mirën.
- Të lutemi që Kisha e Jezu Krishtit të jetë më guximtare, sesa e kujdesshme.

• Na jep forcën e shqiponjës, përvujtërinë e pëllumbit, dhe bëj që të bashkohemi me të tjerët në kërkimin e tyre të një paqeje të qëndrueshme të bazuar te drejtësia (*Jean-Paul Walther*).

K.: Po ta kërkojmë në emër të Jezusit, i cili ka ardhur mes nesh për të na bërë krijesa të reja. Me fjalët e Tij po të lutemi

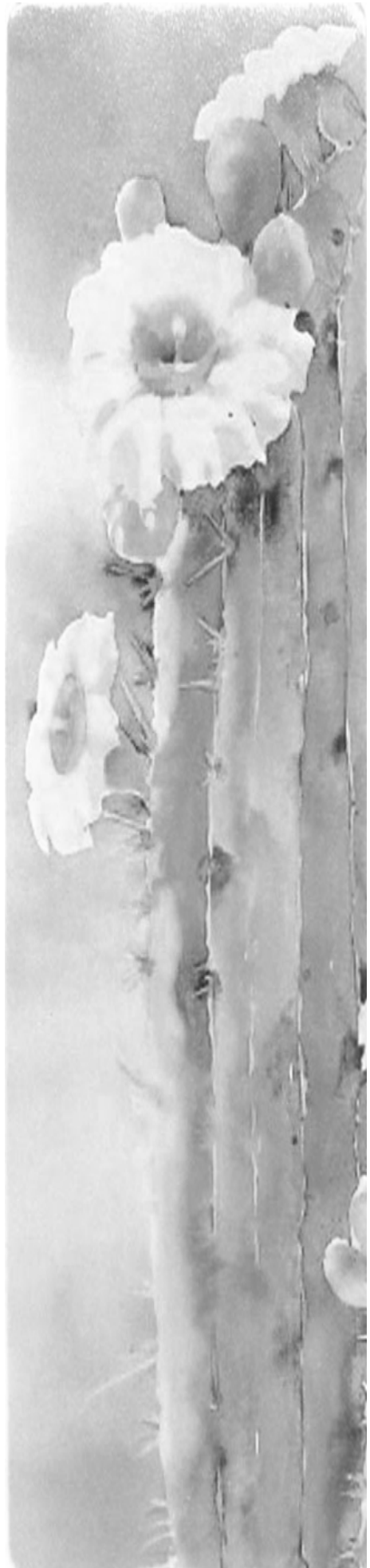
T. Ati ynë

BEKIMI DHE DËRGIMI

“E Atij, që, në saje të fuqisë që vepron në ne, mund të bëjë shumë më tepër se mund të kërkojmë ose edhe mund të mendojmë, Atij i qoftë Lavdia në Kishë e në Jezu Krishtin në të gjitha brezitë e jetës së jetëve. Amen” (Ef 3, 20-21).

Le të shkojmë në paqe, dhe paqja e Krishtit banoftë në ne, në familjet tona, në krejt popullin e Hyjit. Amen.

A.: Kënga e mbylljes

Ndërmjetësime

(për kremtimin eukaristik apo ndonjë takim tjetër lutjeje për Kohën e Krijimit)

K.: O Hyj i shpresës, që e dërgon Shpirtin Tënd për ta ripërtërirë fytyrën e tokës, pastroji duart dhe zemrat tona, me qëllim që tani e tutje të jemi punëtorë në shërbim të jetës.

L.: Le të përsërisim së bashku:

O Hyj i shpresës, na e jep Shpirtin e jetës

L.: Të lutemi, o Zot, për Kishën Tënde: bëj që të jetë dëshmitare e guximshme e Ungjillit të jetës për çdo burrë e grua, për krejt krijimin

A.: *O Hyj i shpresës, na e jep Shpirtin e jetës*

L.: Të lutemi, o Zot, për planetin tonë të sëmurë, për Tokën që lëngon dhe vuan për degradimin që e ka mbuluar; na mëso ta ruajmë bukurinë e saj gjallëruese

A.: *O Hyj i shpresës, na e jep Shpirtin e jetës*

L.: Të lutemi, o Zot, për njerëzimin që vuan: na liro prej të keqes dhe gjithçkaje që na pengon të bëjmë një jetë të mirë; na e trego udhën që na çon drejt Mbretërisë Sate të paqes

A.: *O Hyj i shpresës, na e jep Shpirtin e jetës*

L.: Të lutemi, o Zot, për ata që janë sëmurë dhe kanë vdekur prej ndotjes së mjedisit: pranoji në Mbretërinë Tënde të dritës; mbështeti dhe ngushëlloji familjarët dhe miqtë e tyre

A.: *O Hyj i shpresës, na e jep Shpirtin e jetës*

L.: Të lutemi, o Zot, për ata që bujarisht veprojnë për jetën: për mjekët dhe personelin shëndetësor, për ata që kujdesen për tokën: mbroji prej të keqes dhe mbështeti duart e tyre

A.: *O Hyj i shpresës, na e jep Shpirtin e jetës*

L.: Të lutemi, o Zot, për të varfrit, për të pastrehët, për më të dobëtit; na mëso që të kujdesemi për ata që janë të brishtë, sidomos në kohë të vështira

A.: *O Hyj i shpresës, na e jep Shpirtin e jetës*

L.: Të lutemi, o Zot, për këtë bashkësi: bëj që ajo ta dëshmojë, me stile jete të ripërtërirë, shpresën që Ti asaj i dhuron

A.: *O Hyj i shpresës, na e jep Shpirtin e jetës*

K.: O Hyj Atë, prej nga vjen çdo dhuratë e mirë e jetës, bëj që Shpirti yt ta mbështesë fenë, shpresën dhe dashurinë tonë, me qëllim që edhe në kohë të vështira të dimë ta jetojmë në një mënyrë të re krijimin tënd. Nëpër Krishtin, Birin Tënd, të parëlindurin e krijimit të ri dhe Zotin tonë.

A.: Amen.